

Τά χαρίσματα στὸν ἄνθρωπο, μέσα ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση τῆς παραβολῆς τῶν ταλάντων

Ὁ Χριστὸς μιλοῦσε πάντοτε κατανοητὰ στὸν λαό. Μὲ λίγα λόγια, ἔλεγε τόσα πολλά σὲ ἀντίθεση μὲ ἐμᾶς πού λέμε πολλά χωρὶς ὅμως τελικὰ νὰ λέμε κάτι! Χρησιμοποιοῦσε ἀπλὰ παραδείγματα καὶ μάλιστα μὲ παραστάσεις τόσο διαχρονικὲς πού παραμένουν ζωντανές μετὰ ἀπὸ εἴκοσι αἰῶνες. Αὐτὰ τὰ παραδείγματα εἶναι οἱ παραβολές, δηλαδή οἱ μικρὲς πλὴν ὅμως μεστὲς περιεχομένου ἱστορίες μὲ τίς ὁποῖες μποροῦν νὰ ταυτιστοῦν ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες τους!

Στὴν σημερινή παραβολή τῶν ταλάντων, ἀκούσαμε τὸν Κύριό μας νὰ μιλᾷ γιὰ ἓναν πλούσιο ἄνθρωπο, ἓναν ἄρχοντα τῆς ἐποχῆς, ὁ ὁποῖος πρὶν φύγει γιὰ μακρινὸ ταξίδι, κάλεσε τοὺς δούλους του γιὰ νὰ τοὺς μοιράσει τάλαντα, δηλαδή νομίσματα τῆς ἐποχῆς ὥστε νὰ τὰ διαχειριστοῦν ὁ καθένας κατὰ τὴν κρίση καὶ τίς δυνατότητές του, ὅσο ἐκεῖνος θὰ ἀπουσίαζε. Στὸν ἓνα δίνει πέντε τάλαντα. Στὸν δεῦτερο δύο καὶ στὸν τρίτο μόνο ἓνα.

Κάποιος θὰ ἀναρωτηθεῖ ἴσως γιὰ αὐτὴ ἢ διαφορά μεταξὺ τῆς ποσότητος καὶ τῶν προσώπων. Αὐτὴ ὅμως ἢ ἀπορία θὰ ἀποσαφηνιστεῖ στὴν συνέχεια τῆς ἀνάγνωσης τῆς παραβολῆς. Μετὰ τὸ μοίρασμα τῶν ταλάντων καὶ τὴν ἀποχώρηση τοῦ ἄρχοντα ξεκινᾷ ἀπὸ πλευρᾶς τῶν δούλων ἢ διαχείριση τῶν ταλάντων. Ἡ φράση κλειδί γιὰ τὴν κατανόηση τῆς παραβολῆς εἶναι: "ἐκάστω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν".

Ὁ ἄρχοντας γνωρίζει τοὺς δούλους του. Ἔτσι δίνει στὸν καθένα ὅ,τι θεωρεῖ πὼς μπορεῖ νὰ διαχειριστεῖ καὶ νὰ τὸ αὐξήσει. Ἀκόμα καὶ σὲ αὐτὸν πού, προφανῶς, γνωρίζει πὼς δὲν θὰ τὸ αὐξήσει –γιαυτὸ τοῦ δίνει μόνο ἓνα τάλαντο–, ὥστόσο τοῦ δίνει τὴν εὐκαιρία! Εἶναι σημαντικό αὐτό. Τοῦ δίνει τὴν εὐκαιρία νὰ αὐξήσει αὐτό πού ἔχει.

Ἐπιστρέφοντας ὁ ἄρχοντας ζητᾷ ἀπὸ τοὺς παραλήπτες τῶν ταλάντων Του, γιὰ τὰ τάλαντα δικὰ Του εἶναι, νὰ τοῦ δώσουν λογαριασμό πὼς καὶ μὲ ποιὸ ἀποτέλεσμα τὰ χρησιμοποίησαν. Ὁ πρῶτος πού παρέλαβε πέντε τάλαντα τοῦ ἐπιστρέφει δέκα δηλαδή διπλάσια ἀπ' ὅσα ὁ ἴδιος του ἔδωσε. Ὁ δεῦτερος παρουσιάζει τέσσερα καὶ πάλι δηλαδή τὰ διπλάσια ἀναλογικὰ μὲ αὐτὰ πού πῆρε. Ὁ τρίτος ὅμως ἐπιστρέφει τὸ ἓνα. Ὅ,τι δηλαδή παρέλαβε χωρὶς νὰ τὸ ἀξιοποιήσει.

Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει στὴν συνέχεια ἢ διήγηση τῆς παραβολῆς, ἀφοῦ ὁ ἄρχοντας ἔχει ἤδη ἐκφράσει τὴν εὐαρέσκειά του στοὺς δύο πρῶτους, ἐνῶ στηλιτεύει τὴν ἀνικανότητα τοῦ τρίτου νὰ διαχειριστεῖ ὅτι τοῦ ἔδωσε, χαρακτηρίζοντας τὸν μάλιστα ὡς πονηρὸ καὶ φυγόπονο. Τὸ χειρότερο εἶναι πὼς ὁ τρίτος δοῦλος ἀποτολμᾷ νὰ ρίξει τὴν εὐθύνη τῆς δικῆς του ἀνικανότητος στὸν ἄρχοντά του πού δὲν τὸν ἐξαίρεσε σὸ μοίρασμα τῶν ταλάντων.

Τό αποτέλεσμα εἶναι ὁ ἄρχοντας, νά διατάξει τήν τιμωρία τοῦ δούλου ἀφοῦ προηγουμένως δίνει τήν ἐντολή νά πάρουν τό τάλαντο ἀπό τόν φυγόπονο ὥστε νά δοθεῖ σέ ἄλλον πού θά τό διαχειριστεῖ μέ σύνεση καί θά τό αὐξήσει.

Ὅταν ὁ ἀναγνώστης φτάσει στό τέλος τῆς παραβολῆς εἶναι ἀδύνατον νά μὴν ἔχει καταλάβει τό νόημά της. Νά κατανοήσει πῶς ὁ Θεός δίνει χαρίσματα τοῦς ἀνθρώπους ἀνεξαιρέτως. Στόν κάθε ἕνα ξεχωριστά κάτι διαφορετικό καί ξεχωριστό πού ξέρεи, πῶς ἂν ὁ ἄνθρωπος τό θέλει, μπορεῖ νά τό αὐξήσει καί αὐτό νά ὠφελήσει ὄχι μόνον τόν ἴδιο ἀλλά καί τοῦς ἄλλους ἀνθρώπους ἀφοῦ ὁ ἕνας μπορεῖ νά συμπληρώσει ὅ,τι ὁ ἄλλος δέν μπορεῖ νά κάνει.

Μέ τόν τρόπο αὐτό, οἱ ἄνθρωποι αὐξάνουν τά δικά τους τάλαντα. Πάντα σέ αὐτή τήν ὥραία παραβολή θυμᾶμαι τό παράδειγμα τοῦ μεγάλου μουσικοσυνθέτη Ludwig van Beethoven. Ὁ θρυλικός μουσικοσυνθέτης δέν κατάφερε ποτέ νά ἀκούσει κάποια ἀπό τά τελευταῖα ἀριστουργήματα πού ὁ ἴδιος ἔγραψε λόγω τῆς κώφωσης πού τόν ταλαιπώρησε ἀπό κάποια στιγμή καί μετά στή ζωή του. Ὁ μέγας Μπετόβεν, μεγαλοῦργησε κυρίως μετά τήν κώφωσή του. Δέν ἄφησε ποτέ τό ταλέντο του νά καμφθεῖ καί νά ἐξαλειφθεῖ ἀκόμα καί ὅταν πλέον ὁ ἴδιος δέν μποροῦσε νά ἀκούσει τά θεσπέσια ἔργα του, πού μέχρι σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἀπολαμβάνουμε!

Αὐτή εἶναι ἡ παραβολή τῶν τάλαντων. Ὁ Θεός δίνει εὐκαιρίες σέ ὅλους γιά τήν ἀξιοποίηση τῶν τάλαντων τους. Εὐκαιρίες πού καί ἐμεῖς πρέπει νά δίνουμε ὁ ἕνας στόν ἄλλον. Ἀπό ἐκεῖ καί μετά τόν λόγο τόν ἔχει ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος. Πῶς καί μέ ποιό τρόπο θά καταφέρει νά αὐξήσει ὅ,τι τοῦ δόθηκε. Ἡ ἐπισφράγιση τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως μέ τήν ὁποία ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά διαχειριστεῖ τό τάλαντό του ἔρχεται μέ τήν καταληκτική φράση : "ὁ ἔχων ὄτα ἀκούειν ἀκουέτω" δηλαδή ὅποιος θέλει νά ἀκούσει, ἄς ἀκούσει.

Θά δώσουμε λόγο στό Θεό γιατί δέν ἀξιοποιήσαμε ὅ,τι μᾶς ἔδωσε. Καί αὐτό θά γίνει γιά ἕναν μόνο λόγο. Γιατί πολλές φορές φθονοῦμε τά χαρίσματα τῶν ἄλλων χωρίς νά εἴμαστε σέ θέση νά ἀξιοποιήσουμε τά δικά μας χαρίσματα. Μέ αὐτήν τήν προοπτική μποροῦμε νά καταλάβουμε τήν παραβολή τῶν τάλαντων μέσα ἀπό τήν ὁποία ὁ καθένας μᾶς καθίσταται μοναδικός καί ξεχωριστός στά μάτια Τοῦ Θεοῦ!

π. Θωμάς Ἀνδρέου